

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului depus de Sergiu Gîrlea,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Sergiu Gîrlea împotriva Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă, Ministerul Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova, Casei Naționale de Asigurări Sociale, persoane terțe Serviciul de Informații și Securitate, AO „Mișcarea Refugiaților Transnistreni” cu privire la obligarea examinării cererii din 15.05.2019, obligarea stabilirii pensiei

împotriva deciziei din 25 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău

*(Dosarul nr. 3ra-722/24
NR. PIGD 2-19118911-01-3ra-19082024)*

Recursul este vădit neîntemeiat. Art. 246 alin. (2) lit. h) Cod administrativ. Dezacordul recurentei cu decizia instanței de apel nu constituie un temei de casare a deciziei contestate.

Instanța de fond: L. Holevițaia,
Instanța de apel: Gh. Mîra, V. Sîrbu, A. Braga

9 aprilie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului depus de Sergiu Gîrlea

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Diana Stănilă,

Ion Malanciuc, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 17 iulie 2019, Sergiu Gîrlea a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă, Casa Națională de Asigurări Sociale, persoană terță: Serviciul de Informații și Securitate cu să-i fie recunoscut dreptul ca persoană cu dezabilitate de pe urma războiului, în timpul acțiunilor de luptă; obligarea pârâților Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, Consiliul National pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă, Casa Națională de Asigurări Sociale, Casa Teritorială de Asigurări Sociale a sectorului Ciocana mun. Chișinău, să stabilească gradului de dezabilitate ca fiind obținut în urma acțiunilor de luptă pentru apărarea independenței și integrității teritoriale ale Republicii Moldova și concomitent stabilirea pensiei conform legislației în vigoare; încasarea prejudiciului moral în mărime de 50000 lei, încasarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 5000 lei și alte cheltuieli de judecată.

2. Ulterior, reclamantul a înaintat mai multe cereri de concretizare, iar prin cererea de concretizare din 27 ianuarie 2023, fiind ultima pe care reclamantul o susține, a solicitat obligarea Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă să examineze și soluționeze cererea reclamantului Sergiu Gîrlea din 15 mai 2019, cu emiterea actului administrativ cu privire la acordarea/stabilirea gradului de dizabilitate a reclamantului ca fiind obținut în rezultatul acțiunilor de luptă pentru apărarea Independenței și Integrității teritoriale ale Republicii Moldova; obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să stabilească pensia reclamantului Gîrlea Sergiu prin reexaminarea acesteia în modul stabilit de legislația în vigoare, pentru categoria persoanelor cu dizabilitate obținută în rezultatul acțiunilor de luptă pentru apărarea Independenței și Integrității teritoriale a Republicii Moldova; încasarea cheltuielilor pentru asistența juridică în sumă de 5000 lei.

3. În argumentarea cererii reclamantului a indicat că, la moment, având statutul de veteran de război, a participat la acțiunile de luptă pentru apărarea Independenței și Integrității teritoriale a Republicii Moldova, în urma cărora a fost rănit și contuzionat.

4. Conform certificatului nr.553560 Seria EM eliberat la data de 9 septembrie 2010 de către Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Consiliul Republican de expertiză medicală a valabilității, a fost încadrat în gradul II de invaliditate, boală obișnuită.

5. Conform legitimației de pensionar nr.100010 seria CN eliberată de Casa Teritorială de Asigurări Sociale Ciocana la 5 septembrie 2011 i s-a atribuit statutul de invalid de gr. II și stabilită pensia conform legislației în vigoare.

6. Conform legitimației nr.24154 eliberată la 26 iunie 2000 de către Departamentul administrativ militar al Ministerului Apărării al Republicii Moldova, se confirmă faptul că este participant la lupte și are dreptul la înlesnirile și privilegiile prevăzute de legislația Republicii Moldova.

7. Totodată, în confirmarea faptului participării reclamantului la acțiunile de luptă pentru apărarea independenței și integrității teritoriale a R. Moldova, menționează reclamantul că la 24 august 1992 de către Președintele Republicii Moldova dl Mircea Snegur, i s-a conferit statutul de cavalier al Ordinului „Ștefan cel Mare”.

8. Luând în considerație că toate problemele de sănătate sunt în rezultatul acțiunilor de luptă pentru apărarea Independenței și Integrității teritoriale a Republicii Moldova, unde a fost rănit și contuzionat, la 15 mai 2019, a expediat o cerere în adresa Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă prin care a solicitat să fie recunoscut drept persoană cu dizabilitate de pe urma războiului, cu stabilirea gradului de dizabilitate ca fiind obținut în urma acțiunilor de luptă pentru apărarea independenței și integrității teritoriale a Republicii Moldova.

9. Ca urmare a examinării cererii privind stabilirea cauzei dizabilității, prin răspunsul nr.G-472 din 18 iunie 2019, de către Consiliul Național pentru Determinarea Dezabilității și Capacității de Muncă, a fost informat că conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr.357/2018 cu privire la determinarea gradului de dizabilitate, Instrucțiunea privind determinarea gradului de dizabilitate. cap. IV, pct. 45 prevede, că la setul de documente specificat la pct. 12 din prezenta Hotărâre se anexează, în mod obligatoriu, concluziile expertizei medico-militare în Forțele Armate, ale Ministerului Afacerilor Interne, ale Administrației Naționale a Penitenciarelor a

Ministerului Justiției privind stabilirea legăturii cauzale a schilodirilor (rănilor, traumelor, contuziilor) și maladiilor (afecțiunilor) cu îndeplinirea obligațiilor serviciului militar sau special.

10. Respectiv, dispunerea stabilirii cauzei dizabilității - afecțiune legată de serviciul militar sau cel special, în lipsa actului ce confirmă acest fapt, este inadmisibil.

11. La caz, menționează reclamantul că potrivit argumentelor invocate de către Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă, în răspunsul din 18 iunie 2019, rezultă că pentru stabilirea cauzei dizabilității este necesar ca solicitantul petiționar să prezinte concluziile expertizei medico-militare în Forțele Armate, ale Ministerului Afacerilor Interne, ale Administrației Naționale a Penitenciarelor a Ministerului Justiției.

12. În acest sens, comunică că expertiza medico-militară nu putea fi prezentată de către reclamant, din considerentul că acesta la momentul participării la acțiunile de luptă era angajat al Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova, care nu cade sub incidența autorităților indicate în pct. 45 din Hotărârea Guvernului nr.357/2018 cu privire la determinarea gradului de dizabilitate.

13. Mai mult ca atât, fiind solicitată efectuarea unei astfel de expertize de către Serviciul de Informații și Securitate, a fost informat că acesta nu efectuează astfel de expertize, iar în timpul acțiunilor de lupte Serviciul a efectuat doar evidența medicală a participanților la lupte internați în staționar.

14. Totodată, în vederea stabilirii circumstanțelor care au importanță la judecarea prezentei acțiuni în contencios administrativ, la 8 iulie 2021 a solicitat Serviciul de Informații Securitate al Republicii Moldova eliberarea certificatului ce ar confirma rănirea în timpul acțiunilor de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova.

15. Ca urmare a examinării solicitării sus indicate, de către Serviciul de Informații Securitate al Republicii Moldova a fost informat că: potrivit datelor din arhiva Serviciului, în perioada din 16 aprilie - 15 august 1992 petiționarul Sergiu Gîrlea a fost numit în calitate de comandant al grupului cu destinație specială a Ministerului Securității Naționale, Serviciul a efectuat doar evidența medicală a participanților la lupte internați în staționar, însă careva date privind rănirea reclamantului lipsesc în arhiva instituției.

16. Totodată, în temeiul art.85 și 87 Cod administrativ au fost efectuate investigații pentru stabilirea din oficiu a aspectelor de fapt ale cazului, fiind precizat că, în timpul acțiunilor de luptă din 1992, în lunile aprilie și mai, reclamantul a suferit contuzii cerebrale urmare a exploziilor de grenade, însă acesta a refuzat spitalizarea, urmând tratamentul în punctul medical la locul dislocării detașamentului din Cocieri, r-nul Dubăsari.

17. La fel, registrele medicale, în care au fost efectuate înscrierile privind acordarea asistenței medicale membrilor grupului, inclusiv a reclamantului, au fost distruse în urma exploziei din punctul medical în timpul acțiunilor de luptă. Astfel, în pofida circumstanțelor sus stabilite și prezentate Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă, cu părere de rău, contrar prevederilor legale, până în prezent, nu a primit un răspuns în termen la cererea înaintată către autoritățile publice.

18. Cu referire la aspectele de procedură și admisibilitate, menționează reclamantul că activitatea Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă, constituie o procedură administrativă, în sensul prevederilor art.6 alin.(1) Cod administrativ. Deoarece procedura administrativă a fost inițiată de către reclamant prin solicitarea din 15 mai 2021, raportul material litigios este guvernat de prevederile Codului administrativ, în vigoare din 1 aprilie 2019.

19. Mai indică că, potrivit înscrisurilor prezentate cu cererea de chemare în judecată inițial înaintată, și anume, legitimația nr.24154 eliberată la 26 iunie 2000 de către Departamentul administrativ militar al ministerului Apărării al Republicii Moldova, se confirmă faptul că reclamantul este participant la lupte și are dreptul la înlesnirile și privilegiile prevăzute de legislația Republicii Moldova, legitimația de pensionar nr.100010 seria CN eliberată de Casa Națională de Asigurări Sociale Ciocana la data de 5 septembrie 2011 este invalid de gr. II și stabilită pensia conform legislației în vigoare, brevetul de cavaler al Ordinului „Ștefan cel Mare”, decorat la 24 august 1992 de către Președintele Republicii Moldova dl Mircea Snegur, cererea din 15 mai 2019 care a expedit-o către Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale a Republicii Moldova, Consiliul Național pentru Determinarea Dezabilității și Capacității de Muncă a Republicii Moldova, Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova, alte înscrisuri din fișa medicală, dovedește faptul că de către reclamant a fost respectată procedura stabilită de lege.

20. Consideră neîntemeiat faptul că examinarea cererii reclamantului nu a fost soldată cu emiterea unui act administrativ individual, fără a i se acorda

dreptul de a prezenta informații și de a participa la examinarea procedurii administrative.

21. Reclamantul își exprimă dezacordul cu nesoluționarea cererii sale de constatare a statutului de persoană cu dizabilitate de pe urma războiului, astfel fiindu-i respinsă acordarea avantajului solicitat. Reclamantul, indică asupra faptului că autoritatea publică, deși avea la dispoziție toate actele justificative pentru a constata dizabilitatea urmare a participărilor la acțiunile de luptă, a omis să examineze cererea sa în modul corespunzător.

22. Astfel, în prezenta cerere este formulată o acțiune în obligare, pentru admiterea căreia sunt necesare întrunirea cumulativă a două condiții: actul administrativ de respingere a solicitării să fie ilegal, iar revendicarea pretenției reclamantului să fie întemeiată. În această ordine de idei, cu privire la examinarea succesivă a celor două condiții, invocă reclamantul că potrivit art.9 alin.(2) Cod administrativ, prin cerere se solicită emiterea unui act administrativ individual sau efectuarea unei operațiuni administrative.

23. Prin cererea adresată la 15 mai 2019, Consiliului Național pentru Determinarea Dezabilității și Capacității de Muncă, reclamantul a solicitat constatarea dizabilității urmare a participărilor la acțiunile de luptă pentru apărarea Independenței și Integrității teritoriale ale Republicii Moldova.

24. Totodată, actele cauzei și ale dosarului administrativ atestă că în termenul stabilit de lege, cererea nu a fost soluționată, nefiind emisă o decizie de admitere sau respingere a solicitării, fapt care în temeiul art.64 alin.(2) Cod administrativ se consideră drept respingere a cererii.

25. În această ordine de idei, consideră că, în vederea constatării stării de fapt și elucidării tuturor circumstanțelor cauzei și anume, constatarea dizabilității urmare a participării la acțiunile de luptă pentru apărarea Independenței și Integrității teritoriale a Republicii Moldova, autoritatea publică pârâtă, urma să întreprindă toate măsurile legale pentru verificarea temeiniciei cererii formulate de Sergiu Gîrlea.

26. Conchide că, omisiunea autorității publice de a iniția și a desfășura procedura administrativă, de a cerceta starea de fapt, de a supune aprecierii probele și argumentele invocate de reclamant, reprezintă o derogare de la principiile enunțate, autoritățile nu și-au îndeplinit obligația de a acționa în timp util și în mod corespunzător, și consecvent, această omisiune urmând a fi calificat ca un refuz ilegal de respingere a solicitării.

27. Consideră că, în baza tuturor actelor pe care le deține autoritatea publică pârâtă și cele prezentate de reclamant în cadrul procedurii

administrative, pârâtul dispunea de capacitatea reală de a stabili circumstanțele importante pentru soluționarea cazului, faptele fiind probate.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

28. Prin hotărârea din 25 octombrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, acțiunea în contencios administrativ a reclamantului Sergiu Gîrlea împotriva Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă, Ministerului Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova, Casei Naționale de Asigurări Sociale, persoane terțe: Serviciul de Informații și Securitate, AO ”Mișcarea Refugiaților Transnistreni” privind obligarea Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă să examineze și soluționeze cererea reclamantului Gîrlea Sergiu din 15 mai 2019, cu emiterea actului administrativ cu privire la acordarea/stabilirea gradului de dizabilitate a reclamantului ca fiind obținut în rezultatul acțiunilor de luptă pentru apărarea Independenței și Integrității teritoriale ale Republicii Moldova; obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să stabilească pensia reclamantului Sergiu Gîrlea prin reexaminarea acesteia în modul stabilit de legislația în vigoare, pentru categoria persoanelor cu dizabilitate obținută în rezultatul acțiunilor de luptă pentru apărarea Independenței și Integrității teritoriale ale Republicii Moldova, încasarea cheltuielilor pentru asistența juridică în sumă de 5000 lei, s-a respins.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

29. La 8 noiembrie 2023, Sergiu Gîrlea a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 25 octombrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii din 25 octombrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, cu pronunțarea unei noi decizii prin care să fie admisă cererea de chemare în judecată depusă de Sergiu Gîrlea.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

30. Prin decizia din 5 iunie 2024 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Sergiu Gîrlea. S-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, din 25 octombrie 2023 în cauza civilă la acțiunea în contencios administrativ înaintată de Sergiu Gîrlea împotriva Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă, Ministerul Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova, Casei Naționale de Asigurări Sociale, persoane terțe Serviciul de Informații și

Securitate, AO „Mișcarea Refugiaților Transnistreni” cu privire la obligarea examinării cererii din 15 mai 2019, obligarea stabilirii pensiei.

31. În motivarea soluției, instanța de apel a considerat concluzia primei instanțe ca fiind una legală și întemeiată.

32. Completul judiciar a reitera faptul că modalitatea și condițiile de determinare a dizabilității și capacității de muncă a cetățenilor a fost stabilită prin Instrucțiunea privind modul de determinare a dizabilității și capacității de muncă, aprobată prin Anexa nr. 3 a hotărârii Guvernului nr. 357 din 18 aprilie 2018, reținând prevederile pct. 2, pct. 26, pct. 31, pct. 44 subpct. 5, pct. 45 din Instrucțiunea menționată.

33. De asemenea a notat și prevederile art. 22 din Legea privind sistemul public de pensii nr. 156-XVI din 14 octombrie 1998.

34. Curtea de Apel Chișinău a reținut drept temeinică concluzia instanței de fond cu referire la netemeinicia acțiunii înaintate de reclamantul Sergiu Gîrlea, în condițiile în care, prin Certificatul de încadrare în grad de dizabilitate n. CI2304885 din 1 februarie 2023, emis de Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă i s-a stabilit reclamantului cauza dizabilității: - Afecțiune legată de serviciul militar sau cel special, fiind încadrat în grad de dizabilitate - grad mediu, iar în sensul enunțat s-a constatat valorificarea dreptului reclamantului în partea stabilirii cauzei dizabilității, conform cerințelor înaintate prin cererea de concretizare a cererii de chemare în judecată, susținută în cadrul ședinței de examinare a cauzei în instanța de fond.

35. Totodată, au fost apreciate ca fiind juste concluziile instanței de fond și cu referire la imposibilitatea expunerii și soluționării cerințelor ce se referă la dezacordul reclamantului cu decizia prin care i-a fi fost stabilit un alt grad de invaliditate. Or, pe parcursul cercetării judecătorești de către reclamant, ultima cerere de concretizare a fost depusă la data de 27 ianuarie 2022, solicitând: obligarea Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă să examineze și soluționeze cererea reclamantului Sergiu Gîrlea din 15 mai 2019, cu emiterea actului administrativ cu privire la acordarea/stabilirea gradului de dizabilitate a reclamantului ca fiind obținut în rezultatul acțiunilor de luptă pentru apărarea Independenței și Integrității teritoriale ale Republicii Moldova; obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să stabilească pensia reclamantului Sergiu Gîrlea prin reexaminarea acesteia în modul stabilit de legislația în vigoare, pentru categoria persoanelor cu dizabilitate obținută în rezultatul acțiunilor de luptă pentru apărarea Independenței și Integrității teritoriale a Republicii

Moldova; încasarea cheltuielilor pentru asistența juridică în sumă de 5000 lei.

36. Iar, invocarea în pledoariile prezentate a dezacordului cu gradul mediu de dizabilitate stabilit nu poate fi reținut ca o pretenție care urma a fi soluționată, or în conformitate cu prevederile art.235 Cod de procedură civilă, participanții la pledoarii nu au dreptul să apeleze în luările lor de cuvânt la circumstanțe neexamine de instanță și nici la probe neelucidate în ședință de judecată dacă nu s-au referit la astfel de circumstanțe și probe în declarațiile lor de până la finalizarea examinării cauzei în fond.

37. Prin urmare, instanța de apel nu a reținut argumentele apelantului, deoarece acesta interpretează eronat normele de drept și situația de fapt, iar concluzia primei instanțe este rezultatul unei interpretări corecte a normelor de drept material cu aprecierea juridică convenită a probelor.

38. Totodată, instanța de apel a respins ca neîntemeiat și argumentul apelantului precum că hotărârea primei instanțe este una ilegală, reținând că hotărârea primei instanțe este una legală, motivată și bine argumentată, făcând referire la normele de drept material și procedural, dând o apreciere probelor prezentate de către părți, determinând circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei, care au fost și care n-au fost stabilite, apreciind corect caracterul raportului juridic dintre părți, aplicând legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii, având o motivație și o analiză clară.

39. Completul judiciar a respins ca fiind neîntemeiată și critica apelantului precum că, instanța de fond nu a dat o apreciere corectă probelor acumulate, menționând că, rolul activ exercitat de instanță, în deslușirea corectă a raportului dintre părți, este evident manifestat, în condițiile analizei apărărilor reclamantului exprimate pe cale incidentală, dar, în cadrul fixat de reclamant și în limitele obiectului dedus judecății.

40. Astfel a concluzionat că, prima instanța a examinat cauza sub toate aspectele, stabilind cu certitudine raportul juridic litigios, circumstanțele de fapt, caracteristicile raportului juridic litigios, legea materială ce guvernează raportul juridic, creând participanților la proces, condiții obiective și echitabile, pentru exercitarea drepturilor și obligațiilor procedurale, fapt ce se încadrează în asigurarea părților dreptul la un proces echitabil, garantat și asigurat prin art. 6 al Convenției Europene pentru apărarea a Drepturilor Omului.

41. În acest context, a respins argumentele invocate de către apelant, indicând că sunt neîntemeiate și pur declarative. Or, simpla nemulțumire a

părților de soluția adoptată de instanțele inferioare, nu poate constitui motiv de admiterea a cererii de apel, dacă nu este invocat sau dacă din conținutul apelului nu se întrezărește vreunul din temeiurile de apel expres prevăzute de lege, iar prin prisma jurisprudenței CtEDO, apelul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

42. Prin urmare Curtea de Apel Chișinău, a conchis că, prima instanța just a stabilit circumstanțele cauzei și a aplicat normele legale, ajungând la concluzia cu privire la respingerea acțiunii, iar careva temei legal pentru casarea hotărârii n-a fost stabilit în instanța de apel.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

43. La 9 august 2024, Sergiu Gîrlea a depus cerere de recurs împotriva hotărârii Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, din 25 octombrie 2023 și deciziei Curții de apel Chișinău din 5 iunie 2024, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea integrală a hotărârii Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, din 25 octombrie 2023 și deciziei Curții de apel Chișinău din 5 iunie 2024, cu emiterea unei noi decizii prin care să fie admisă integral cerere de chemare în judecată depusă.

ARGUMENTELE RECURSULUI

44. În motivarea recursului a reiterat cele invocate în cererea de chemare în judecată concretizată și cererea de apel, suplimentar a indicat că, considerăm că instanța de fond și apel au respins cererea de chemare în judecată depusă de Sergiu Gîrlea, ilegal, deoarece hotărârea Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, din 25 octombrie 2023, este în contradicție cu cerințele art.239 Cod procedură civilă al Republicii Moldova, privind legalitatea și temeinicia actului judiciar și în contradicție cu pct. 45, cap. IV din Instrucțiunea privind determinarea gradului de dizabilitate (Anexa 3 la Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.357 din 18 aprilie 2018 „Cu privire la determinarea dizabilității”), și art.16 alin.10 a Legii Republicii Moldova privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități nr.60 din 30 martie 2012.

POZIȚIA INTIMATULUI

45. Prin referința depusă la 30 august 2024, reprezentatul intimatului Casa Națională de Asigurări Sociale a solicitat respingerea recursului depus de Sergiu Gîrlea.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

46. Art. 244 alin. (1) Cod administrativ prevede următoarele:

„Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.”

47. Art. 245 Cod administrativ relevă că:

„Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la pronunțarea hotărârii sau a deciziei motivate, dacă legea nu stabilește un alt termen.”

48. Art. 245¹ din Codul administrativ prevede că:

„Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea sau decizia contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

d) hotărârea sau decizia este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

e) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Temeiurile menționate la alin.(1) lit.c) și d) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.

Aprecierea probelor dată de prima instanță și instanța de apel este obligatorie pentru instanța de recurs, cu excepția cazului în care se invocă temeiul de la alin.(1) lit.d) sau a cazului în care Curtea Supremă de Justiție examinează cauza după trimitere la rejudecare. La examinarea recursului într-o cauză care a fost trimisă anterior la rejudecare pot fi prezentate probe noi dacă acestea au fost restituite nejustificat sau nu au fost reclamate de către instanța de judecată contrar prezentului cod.”

49. Art. 246 alin. (1) și (2) Codul administrativ prevede că:

„Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă recursul este inadmisibil, completul din 3 judecători adoptă o încheiere irevocabilă. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se comunică părților.

Alineatul (2) al aceluiași articol statuează la lit. h) că, ”recursul se declară inadmisibil în special când recursul este vădit neîntemeiat.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

50. Referitor la termenul de depunere a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că la 24 iulie 2024 recurentului a fost notificată decizia motivată a instanței de apel, prin intermediul poștei electronice, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele cauzei (f. d. 80, V-III).

51. Cererea de recurs a fost depusă la data de 9 august 2024. Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, consideră că recursul este depus cu respectarea prevederilor art. 245 din Codul administrativ.

52. Din analiza prevederilor legale citate supra, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate veritabil bazat pe temeuri concludente și serioase. Astfel, normele pre citate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

53. În această ordine de idei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul ne devolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

54. Completul Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

55. Instanța de recurs atestă că motivele de casare, invocate în recurs, nu relevă temeuri justificate care să convingă că există o aparență privind interpretarea contrară a legii și aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural sau că aceasta s-ar baza în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, respectiv nu constituie temeii de casare a deciziei recurată.

56. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul depus de Sergiu Gîrlea, conține obiecții de fapt și de drept similare celor expuse în cererea de chemare în judecată, care au fost analizate de către Curtea de Apel Chișinău, fiind apreciate în mod corespunzător. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în prima instanță, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

57. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia deciziei și care se încadrează în temeuri prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și

dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate Curții de Apel Chișinău și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici. Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretări și/sau aplicării eronate a prevederilor legale de către Curtea de Apel Chișinău, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unei asemenea pretenși argument, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

58. Completul de judecată al Curții Supreme de justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

59. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

60. Din aceste motive, în conformitate cu art. 230 și art. 246 alin.(2) lit.h) din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de Sergiu Gîrlea.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc